

Daugeliui žmonių sąvoka „investicijos“ visų pirma asocijuojasi su akcijomis. Informacijos apie prekybą akcijomis pilna laikraščiuose, televizijoje, internete. O kur dar viena kita sėkmės istorija, kai žmogus per metus uždirbo milijoną vien prekiaudamas akcijomis. Atrodo, jog ir pačiam finansinė sėkmė yra ranka pasiekama ir pradėjus prekiauti akcijomis pinigai pasipils kaip iš gausybės rago.

Tačiau apie obligacijas kalbama gerokai mažiau. Daugelis investuotojų net nesidomi galimybėmis investuoti į obligacijas, nes tai yra daug nuobodžiau – kainos pokyčiai paprastai yra nežymūs, investuoti reikia ilgam, todėl retai kada gali išgirsti žaibiškos sėkmės istorijų.

Nepaisant mažo obligacijų populiarumo smulkių investuotojų tarpe, šie vertybiniai popieriai labai vertinami stambių institucinių investuotojų, tokių kaip pensijų fondai, draudimo kompanijos, rizikos kapitalo fondai ir bankai. Tad jeigu ir nesate įsigiję obligacijų, yra didelė tikimybė, kad dalis jūsų pensijos ar gyvybės draudimo fondo lėšų yra nukreipta būtent į jas.

Ką žino instituciniai investuotojai, ko nežino smulkieji ir kodėl smulkus investuotojas neturėtų nusigręžti nuo obligacijų, sužinosite perskaitę šią mokymo apie investavimą į obligacijas programą.

Obligacijos tai skolos vertybiniai popieriai

Ar jums teko kada nors skolintis pinigų? Kai reikia nedidelės pinigų sumos, žmonės linkę skolintis iš draugų ir artimųjų. Kai reikia didesnės sumos, daugelis skolinasi iš banko. Imant paskolą sudaroma sutartis su banku ir įsipareigojama kiekvieną mėnesį už paskolą mokėti palūkanas.

Jeigu norite skolinti pinigus kompanijoms, kaip tai daro bankas, ir už tai gauti palūkanas, tuomet pirkite obligacijas Už

obligacijas kaip ir už paskolas yra mokamos palūkanos. Kas gi skolins pinigus už dyką? Įmonės stengdamos pasiskolinti (išplatinti obligacijas), investuotojus vilioja didesnėmis palūkanomis nei indėliai banke.

Obligacijos yra ne kas kitas, o paskola, dėl to jos dar vadinamos skolos vertybiniais popieriais. Pinigus obligacijų pavidalu galite skolinti valstybei ir verslo įmonėms, kurios skolinasi norėdamos pritraukti kapitalą stambiems projektams finansuoti ar padengti einamosioms išlaidoms. Bankai gali toleruoti tik mažą riziką, todėl kompanijoms ne visuomet suteikia pageidaujamo dydžio paskolą. Ką įmonės daro, jeigu bankai nesuteikia norimo dydžio paskolos? Tokiu atveju kompanijos platina obligacijų emisijas ir jas pardavinėja investuotojams.

Būsto paskolą žmonės turi grąžinti per tam tikrą laiką. Lygiai taip pat kompanijų ir valstybių obligacijos platinamos tam tikram terminui. Pasibaigus minėtam terminui, valstybė arba įmonė išperka obligacijas - investuotojams grąžina visus pasiskolintus pinigus bei palūkanas.

Obligacijas gali leisti vyriausybės, savivaldybės, viršnacionalinės institucijos (pvz. Pasaulio bankas) ir verslo įmonės. Skirtingi emitentai yra savaip patrauklūs investuotojams. Vyriausybių išleidžiamos obligacijos yra saugiausios, tačiau mažai pelningos. Savivaldybių platinamos obligacijos rizika mažai tenusileidžia vyriausybės obligacijoms, o jų pajamingumas yra šiek tiek didesnis. Verslo kompanijų obligacijų įvairovė yra didžiausia, nuo saugių iki rizikingų, nuo brangių iki pigių.

Vyriausybinių organizacijų leidžia obligacijas, siekdamos įgyvendinti stambius projektus (statyti tiltus, mokyklas, bibliotekas ir pan.) kai tam neužtenka surinktų mokesčių. Kompanijos platina obligacijas norėdamos finansuoti kitų kompanijų išigijimą, pritraukti kapitalą naujų gamyklų statybai, apyvartinėms lėšoms ir t.t.. Obligacijos sudaro galimybes vyriausybėms ir verslo kompanijoms greitai pritraukti trūkstamą kapitalo kiekį tam, kam nenaudojant savų pinigų.

Obligacijų terminai

Neįmanoma kalbėti apie obligacijas nežinant keleto pagrindinių investuotojų terminų. Pvz. *Emitentas Coca Cola išplatino naują 1000 000 vnt. obligacijų emisiją. Obligacijų prospekte nurodyta, kad kiekvienos obligacijos nominali vertė yra 1000 USD, kuponas - 5 proc. Obligacijų galiojimo terminas - 10 metų.*

- Emitentas - tai organizacija ar kompanija, kuri išleidžia obligacijas. Pateiktame

pavyzdyje kompanija *Coca Cola* yra emitentas.

- Obligacijų emisija – tai obligacijų kiekis, kurį kompanija nusprendė parduoti investuotojams. Pateiktame pavyzdyje obligacijų emisija yra 1000 000 vnt. – būtent tiek obligacijų *Coca Cola* pardavė investuotojams.
- Prospektas – tai dokumentas, kuriame nurodoma kokiomis sąlygomis platinamos obligacijos (kiek obligacijų kompanija išleidžia, kada obligacijas planuojama išpirkti, kokia obligacijų nominali vertė, kokios palūkanos bus mokamos už obligacijas, obligacijų išpirkimo ir palūkanų mokėjimo procedūros ir t.t.).
- Obligacijos nominali vertė – tai obligacijos kaina, kurią investuotojui sumokės emitentas (*Coca Cola*) obligacijų išpirkimo dieną. Paprastai kompanijos išplatina obligacijas ta pačia kaina kaip ir išperka. Pateiktame pavyzdyje *Coca Cola* obligacijų nominali vertė yra 1000 USD. Būtent už tokią sumą *Coca Cola* pardavė obligacijas investuotojams ir pasibaigus obligacijų galiojimo terminui *Coca Cola* investuotojams grąžins 1000 Lt. už kiekvieną obligaciją bei sumokės palūkanas.
- Kuponas – tai palūkanos, mokamos nuo nominalios obligacijos vertės. Pateiktame pavyzdyje, nurodyta, kad nuo 1000 USD. bus mokamos 5 proc. palūkanos. Viso 50 USD. per metus. Nesvarbu ar obligacijos kaina biržoje pabrangs ar atpigs, tačiau investuotojas nusipirkęs vieną *Coca Cola* obligaciją, kasmet gaus 50 USD palūkanų.
- Obligacijos galiojimo terminas arba obligacijos išpirkimo terminas parodo po kiek laiko obligacijos bus išpirktos. Pateiktame pavyzdyje nurodyta, kad *Coca Cola praėjus 10 metų išpirks obligacijas- t.y. sumokės investuotojams po 1000 USD. už kiekvieną obligaciją.*

Obligacijų išleidimas

Obligacijas išleisti gali toli gražu ne kiekviena privati kompanija. Obligacijas norinčioms išleisti kompanijoms keliami aukšti reikalavimai, kuriuos įvykdyti dažniausiai gali tik stambios įmonės ir valstybės. Obligacijų išleidimas yra ganėtinai brangus, todėl finansiškai naudinga platinti tik dideles obligacijų emisijas.

Emitentas norėdamas išplatinti obligacijų emisiją, pirmiausia privalo susirasti pagrindinį platinimo organizatorių, kuris už sutartą kainą organizuos obligacijų emisijos platinimą. Paprastai pagrindinis platinimo organizatorius būna stambus investicinis bankas ar finansų tarpininkas.

Pagrindinis platinimo organizatorius konsultuoja emitentą obligacijų platinimo klausimais, nustatant platinamų obligacijų:

- kiekį;

- kainą;
- pajamingumą;
- galiojimo laikotarpį;
- likvidumą antrinėje rinkoje.

Siekdamas užtikrinti sėkmingą obligacijų emisijos išplatinimą, pagrindinis platinimo organizatorius iš anksto išsiaiškina kokio dydžio palūkanas planuoja mokėti emitentas (kompanija) ir kokią kainą pasiruošę mokėti investuotojai. Atsižvelgiant į situaciją rinkoje ir emitento galimybes yra koreguojama obligacijų kaina ir palūkanų norma. Tokia procedūra leidžia įsitikinti, kad obligacijų emisija atitiks rinkos poreikius ir bus sėkmingai išplatinta.

Galiausiai nauja obligacijų emisija parduodama pirminėje rinkoje (angl. IPO). Paprastai pirminio viešo obligacijų platinimo metu obligacijos pasiūlomos instituciniams ir profesionaliems investuotojams. Priminio viešo obligacijų platinimo metu obligacijos platinamos už iš anksto nustatytą fiksuotą kainą.

Smulkieji investuotojai obligacijas paprastai gali įsigyti tik pradėjus jomis prekiauti antrinėje rinkoje – biržoje. Biržoje obligacijas galima parduoti bet kuriuo metu, tad investuotojas nėra priverstas laukti kol baigsis obligacijų galiojimo terminas ar bus išmokėtos palūkanos. Investuotojui pakanka surasti naują obligacijos pirkėją, kuriam obligacijų kaina pasirodys patraukli. Siekdami parduoti ar nupirkti obligaciją investuotojai mažina arba didina obligacijų kainas, todėl biržoje obligacijų kaina nuolat svyruoja.

Valstybės leidžiamos obligacijos dar vadinamos vyriausybės vertybiniai popieriai (VVP). Vyriausybės vertybinių popierių platinimo mechanizmas šiek tiek skiriasi nuo privačių kompanijų obligacijų platinimo. Visų pirma VVP platinimą organizuoja valstybinės institucijos. Vyriausybės vertybiniai popieriai platinami aukciono būdu. Aukciono metodas vyriausybei leidžia išplatinti obligacijas geriausia kaina ir suteikia obligacijų platinimui skaidrumo.

Obligacijos listinguojamos biržose geografiniu principu. Pvz. Lietuvos kompanijų obligacijos listinguojamos NASDAQ OMX vertybinių popierių biržoje, Euroobligacijos – Londono ir Liuksemburgo biržose, Azijos kompanijų obligacijos – Honkongo ir Singapūro akcijų biržoje, JAV obligacijos – Niujorko akcijų biržoje.

Kaip uždirbama iš obligacijų?

Obligacijos vaidina svarbų vaidmenį bet kurioje investavimo strategijoje, kadangi subalansuoja investicinį portfelį ir leidžia daug efektyviau siekti finansinių tikslų.

Investicinės priemonės turi tris pagrindines funkcijas - pajamų generavimas, kapitalo prieaugis ir kapitalo vertės išsaugojimas.

- **Pajamų generavimas** - už obligacijas nuolat mokamos palūkanos. Tai pagrindinis būdas kaip uždirbti iš obligacijų. Jeigu jums netinka toks uždarbio būdas, tuomet obligacijos ne jums. Obligacijų palūkanos priklauso nuo jų rizikos. Investuotojai gali tikėtis gauti nuo keliolikos ar keliasdešimt iki 2-3 proc. procentų palūkanų per metus.
- **Kapitalo prieaugis** - obligacijų kaina svyruoja priklausomai nuo palūkanų normos ir obligacijos išleidusios kompanijos, valstybės rizikos. Patikimų kompanijų obligacijų kaina svyruoja labai nežymiai ir iš to pasipelnyti yra beveik neįmanoma. Rizikingų kompanijų obligacijų vertė gali svyruoti drastiškai, todėl laiku nusipirkęs ir laiku pardavęs obligacijas, investuotojas gali uždirbti ir iš kainų skirtumo.
- **Kapitalo vertės išsaugojimas** - patikimų kompanijų obligacijų kaina yra labai stabili. Jų vertė nesvyruoja taip drastiškai kaip akcijų, todėl akcijų burbului pradėjus pliūšksti, obligacijos apsaugo investicinį portfelį nuo nuvertėjimo. Dėl šios priežasties obligacijos yra labai patrauklios tiems investuotojams, kurie nelenkė rizikuotis ir siekia išsaugoti sukauptą turtą.

Dėl obligacijų kainų stabilumo ir nuolat mokamų palūkanų, obligacijos yra laikomos labai stabilia investicija. Investiciniam portfeliui obligacijos suteikia stabilumo. Finansų konsultantai pataria, kad obligacijų dalis investiciniame portfelyje turėtų atitikti investuotojo amžių (pvz. jei investuotojui yra 40 metų, tai 40 proc. investicinio portfelio turėtų sudaryti obligacijos. Kuo vyresnis bus investuotojas, tuo jo investicinis portfelis bus stabilesnis ir sugeneruos daugiau pajamų (palūkanų).

Akcijos ir obligacijos: panašumai ir skirtumai

Visi puikiai žino, kad ILGUOJU LAIKOTARPIU iš investicijų į akcijas uždirbama daugiau nei iš obligacijų. Tad kaip obligacijos gali sudominti investuotojus, jeigu istorinai duomenys rodo, kad akcijos suteikia žymiai didesnę investicinę grąžą? Tam yra septynios pagrindinės priežastys:

1. Bankrutavus kompanijai, obligacijų savininkai turi didesnes galimybes atgauti investuotus pinigus nei akcininkai. Obligacijos yra paskola, o akcijos yra nuosavybė. Tai esminis šių vertybinių popierių skirtumas. Obligacijų savininkas yra pinigų skolintojas, tuo tarpu turėdamas akcijų investuotojas tampa įmonės savininku. Esminis privalumas būti skolintoju tas, kad kompanijai bankrutavus, pirmiausia yra atsiskaitoma su jos darbuotojais, sumokami mokesčiai ir tuomet atsikaitoma su kreditoriais - t.y. obligacijų savininkais ir bankais. Akcininkams atitenka likusioji

kompanijos turto dalis. Paprastai akcininkams nieko nebelieka ir akcininkai praranda visus investuotus pinigus.

2. Obligacijos nuolat generuoja pajamas, nes už jas nuolat mokamos palūkanos. Tuo tarpu stabiliai moka dividendus mažai kompanijų. Akcijų savininkai dividendus gauna tik po to kai kompanija sumoka kreditoriams – obligacijų savininkams. Dividendai yra antrinis pajamų šaltinis investuojant į akcijas. Dividendai yra apmokestinami, dėl šios priežasties dividendai paprastai siekia vos 1-2 proc. Dėl šios priežasties investuotojai, kuriems reikalingos nuolatinės pajamos (pvz. į pensiją išėję žmonės) mieliau renkasi obligacijas.
3. Obligacijų kaina svyruoja mažiau nei akcijų, todėl pasipelnyti iš kainos pokyčio lengviau investuojant į akcijas. ILGUOJU LIKOTARPIU akcijos yra pelningesnė investicinė priemonė, tačiau nereikia pamiršti, kad akcijos yra ir rizikingesnė priemonė. Išpūsti akcijų kainų burbulai anksčiau ar vėliau sprogsta. Atminkite, ILGALASIS LAIKOTARPIS gali reikšti 10 ar net 20 metų. Paklauskite savęs ar esate pasiryžę laukti taip ilgai, kol uždirbsite iš akcijų? Investuodami į akcijas galime būti tikri tik dėl vieno – akcijų kaina nenukris žemiau nulio.
4. Obligacijos garantuoja pastovias pajamas, o atėjus išpirkimo terminui obligacijos išperkamos už iš anksto nustatytą kainą. Dėl šios priežasties obligacijos yra saugesnė investicija nei akcijos. Galiausiai, investuotojams, kurie išlaiko obligacijas iki išpirkimo termino, obligacijų vertės svyravimas apskritai neturėtų rūpėti.
5. Stabilių patikimų kompanijų ir didžiųjų valstybių obligacijų kaina kartais svyruoja priešingai nei akcijų rinka (neigiama koreliacija). Kitaip tariant, akcijoms brangstant, patikimų kompanijų obligacijos tampa nepopuliarios ir pradeda pigti. O akcijų kainoms pradėjus kristi, visi pradeda ieškoti saugaus užutekio investicijoms ir pirkti obligacijas. Dėl šios priežasties akcijoms pingant obligacijos dažniausiai brangsta ir kompensuoja akcijų rinkoje investuotojų patirtus nuostolius. Pvz. neigiama JAV akcijų ir obligacijų koreliacija buvo iki 1932 m, nuo 1955 iki 1965 ir po 2002 metų. Kitaip tariant, kad finansų istorijoje ganėtinais retai pasitaiko atvejai, kai akcijų ir obligacijų kainos pinga tuo pačiu metu (žr. paveikslėlį – šaltinis: Ibbotson).
6. Jeigu jai taip atsitiks, kad obligacijų ir akcijų kaina kris tuo pačiu metu, obligacijų kaina kris daug mažiau nei akcijų. Tai suteikia iš akcijų ir obligacijų suformuotam investiciniam portfeliui stabilumo.
7. Akcininkai renka kompanijos valdybos organus ir priima kompanijai svarbius sprendimus. Obligacijų savininkai turi teisę reikalauti jiems priklausančių palūkanų. Jeigu kompanija nevykdo savo įsipareigojimų obligacijų savininkams, pastarieji netgi turi teisę kelti kompanijai bankroto bylą. Kita vertus, kompanijai dirbant pelningai obligacijų savininkas vis tiek gaus tik obligacijoje nustatytą palūkanų sumą, o visą pelną susižers akcininkai.

8. Daugelis privačių investuotojų vertina tik investicijas į akcijas, o obligacijos jiems yra tik nuobodus užutekis. Realybė yra visiškai priešinga. Obligacijų rinka yra daug svarbesnė nei akcijų, todėl akcijų ir nekilnojamo turto kainas stipriai įtakoja obligacijų rinkos svyravimai. Norėdamas sėkmingai investuoti į akcijas ar nekilnojamą turtą, investuotojas privalo sekti ir vertinti pokyčius obligacijų rinkoje.

Dėl skirtingų investicinių savybių akcijos ir obligacijos puikiai papildo vienos kitą. Iš akcijų ir obligacijų suformuotas investicinis portfelis turi visas investicijoms būdingas savybes: generuoja pajamas, didina kapitalo vertę ir jį apsaugo nuo nuvertėjimo.

Obligacijų rūšys

Obligacijos gali būti klasifikuojamos daugeliu kriterijų: išpirkimo terminą, emitentą, apdraudimą, pajamų būdą. Investuotojui svarbu žinoti obligacijų tipą, nes nuo to priklauso rizika ir pelningumas.

OBLIGACIJŲ RŪŠYS PAGAL KILMĘ:

- Valstybinės obligacijos. Beveik visų pasaulio valstybių vyriausybės leidžia obligacijas siekdamos pritraukti kapitalą. Tokios obligacijos laikomos vienos saugiausių, kadangi jos yra apdraustos vyriausybės garantija ir skirtingai nei kompanijos, valstybė negali bankrutuoti. Dėl šios priežasties valstybinės obligacijos dažnai būna ne tokios pelningos. Kita vertus, valstybinių obligacijų pelningumas priklauso nuo obligacijų rizikos (vyriausybės sprendimų, ekonominės būklės, valiutos, infliacijos). Vyriausybė dažniausiai platina ilgalaikių obligacijų emisijas nuo 1 iki 30 metų, rečiau skolinasi lėšas iki vienerių metų terminui.
- Privačių kompanijų obligacijos. Šias obligacijas leidžia privačios kompanijos, siekdamos pritraukti papildomą kapitalą. Išleidžiamas obligacijas kompanijos gali apdrausti savo turtu. Privačių kompanijų obligacijos laikomos rizikingesnėmis už valstybines obligacijas, tačiau rizika priklauso nuo konkrečios kompanijos. Privačių kompanijų obligacijų reitingai ir kaina daug labiau svyruoja nei valstybinių obligacijų, kadangi kompanijų finansinė padėtis nėra tokia stabili kaip vyriausybės.

OBLIGACIJŲ RŪŠYS PAGAL APDRAUDIMĄ:

- Apdraustos obligacijos - tai obligacijos, už kurias kompanija laiduoja savo turtu. Dažniausiai susiduriama su atvejais kai įmonė obligacijų saugumą garantuoja savo nekilnojamu turtu. Tokios obligacijos dar vadinamos hipotekomis. Šios obligacijos yra laikomos saugiomis, kadangi netgi kompanijos bankroto atveju obligacijų savininkas

įgyja teisę į nekilnojamąjį turtą.

- Neapdraustosios obligacijos – tai yra tipinės daugelio kompanijų leidžiamos obligacijos už kurias mokamos nustatytos palūkanos, o pasibaigus terminui, jos išperkamos.

OBLIGACIJŲ RŪŠYS PAGAL PAJAMŲ BŪDĄ:

- Fiksuotų palūkanų obligacijos – tai obligacijos su nekintama palūkanų norma. Kiekvieno palūkanų mokėjimo periodo pabaigoje obligacijos savininkui yra išmokamos obligacijos prospekte nurodyta palūkanų norma.
- Kintančių palūkanų obligacijos – tai obligacijos, kurių palūkanų norma nuolat kinta priklausomai nuo pasirinkto rodiklio (centrinio banko nustatyta palūkanų normos, tarpbankinės palūkanų normos arba valstybinių obligacijų pajamingumo). Prie šio kintančio rodiklio pridedamas kompanijos obligacijų rizikos priedas. Taigi obligacijos savininkui yra išmokamos sudėtinės palūkanos sudarytos iš fiksuoto rizikos priedo ir kintančios rodiklio palūkanų normos.
- Pajamų obligacijos. Šių obligacijų palūkanų norma priklauso nuo emitento gaunamo pelno. Dažnai tokias obligacijas platina bankrutuojančios kompanijos, kadangi emitento bankroto atveju obligacijų savininkui nesumokėtos palūkanos nereiškia emitento įsipareigojimų nevykdymo.
- Nulinio kupono obligacijos – šios obligacijos neturi palūkanų normos. Pirminio platinimo metu jos parduodamos su nuolaida, o vėliau išperkamos jų tikrąja verte (pvz. 1000 Lt. obligacija, parduodama už 700 Lt., o po trijų metų išperkama už 1000 Lt.). Šios obligacijos neišmoka palūkanų normų kiekvienais metais, o visa suma išmokama pasibaigus terminui.

OBLIGACIJŲ RŪŠYS PAGAL IŠPIRKIMO TERMINĄ:

- Obligacijos iki pareikalavimo – emitentas gali šio tipo obligacijas išpirkti nepasibaigus nustatytam obligacijų supirkimo terminui. Paprastai tokiu atveju kompanija obligacijos savininkui išmoka priemoną, kaip kompensaciją už prarastas pajamas.
- Neterminuotos obligacijos – obligacijos, kurių išpirkimo data nėra nustatyta.
- Terminuotos obligacijos – šios obligacijos turi konkrečiai nustatytą visos obligacijų emisijos išpirkimo datą.
- Serijinės obligacijos. Skirtingai nei terminuotos obligacijos, serijinės obligacijos išperkamos keliais etapais.

KITI OBLIGACIJŲ TIPAI:

- Konvertuojamosios obligacijos – šios obligacijos, jų savininkui suteikia teisę

konvertuoti turimas obligacijas į emitento akcijas pagal iš anksto nustatytą konvertavimo koeficientą. Tokios obligacijos paprastai investuotojams atrodo patrauklesnės.

- Euroobligacijos - tai ne nacionaline valiuta išleistos obligacijos (pvz. Lietuvoje veikiančios kompanijos JAV doleriais platinamos obligacijos (palūkanos mokamos irgi JAV doleriais)).

Pabaigai

- Pirkti obligacijas, reiškia skolinti pinigus, už kuriuos investuotojas gauna palūkanas. Dėl šios priežasties obligacijos dar vadinamos skolos vertybiniais popieriais.
- Obligacijų galiojimo termino pabaigoje, kompanijos ir valstybės išperka obligacijas ir investuotojas atgauna visą paskolintą pinigų sumą.
- Yra daug skirtingų obligacijų rūšių. Vienos obligacijos (vyriausybės vertybiniai popieriai) yra saugesnės, kitos (įmonių obligacijos) yra rizikingesnės, tačiau už jas mokamos didesnės palūkanos.
- Nepaisant didesnio uždarbio iš akcijų rinkoje, investuotojas dalį investicinio portfelio turėtų skirti ir obligacijoms, kadangi:

1. Obligacijos garantuoja nuolatinės pajamas ir apsaugo kapitalą nuo nuvertėjimo.
2. Obligacijos yra saugesnė investicija nei akcijos.
3. Obligacijų pajamingumas didesnis nei dividendai.
4. Obligacijų kaina mažiau svyruoja nei akcijų.
5. Akcijoms pingant, patikimų obligacijų kaina didėja.
6. Akcijoms brangstant, patikimų kompanijų obligacijos pinga.
7. Bankrutavus kompanijai, pirmiau atsiskaitoma su obligacijų savininkais nei su akcininkais.
8. Obligacijų savininkai nedaro įtakos kompanijos valdymui.
9. Analizuojant obligacijų rinką galima numatyti akcijų rinkos pokyčius.

2. paskaita. [Obligacijų kaina, obligacijos atkarpa ir trukmė](#)

Nelik abejingas: įvertink straipsnį - pasidalink su draugais...